

Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansının Statüsünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/915)

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-138/3379

22/7/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 14/6/2010 tarihinde kararlaştırılan “Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansının Statüsünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı (IRENA)'nın;

- dünya çapında yenilenebilir enerji kaynaklarının artan oranlarda kullanımını sağlayacak düzenlemeleri ve hedefleri ortaya koyması,

- yenilenebilir enerji kaynakları konusunda bilgi, beceri ve teknoloji transferine katkıda bulunması,

- yenilenebilir enerji yatırımlarının daha iyi finanse edilebilmesi için çalışmalarda bulunması,

- iklim değişikliği, enerji güvenliği, istikrarlı ve sürdürülebilir fiyat yapısı, ekonomik büyüme ve istihdamı geliştirme aktivitelerine etkin bir şekilde katkıda bulunması,

öngörülmektedir.

Ajansın kurulması sonrasında;

- özellikle yenilenebilir enerji kaynakları konusunda Ajansa üye ülkeler arasında ileri seviyede teknoloji transferi yapılacak olması,

- Ajansa üye ülkelerin sürdürülebilir kalkınma amacıyla yenilenebilir enerjinin yaygın ve artan oranda kullanımını benimsemesi ve teşvik etmesi,
 - enerji güvenliği ve kısa süreli enerji fiyatları problemlerinin hafifletilmesi için yenilenebilir enerjilerin sunduğu imkânların değerlendirilecek olması,
 - yenilenebilir enerji teknolojilerinin sürdürülebilir ekonomik büyümeyi teşvik etmede ve istihdam yaratmadaki olumlu etkisi,
 - Ajansın yenilenebilir enerji için üye ülkeler arasında işbirliğine yardımcı olması,
 - Ülkemizin yenilenebilir enerji kullanımını teşvik edecek mevcut kuruluşlarla yakın bir işbirliği amacı ve bu hususlarda çalışma yapma isteği,
- hususları dikkate alındığında Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı (IRENA)'na katılmamızın uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No.: 1/915

11 Şubat 2011

Karar No.: 122

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 22/7/2010 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 01/10/2010 tarihinde tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansının Statüsünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 10/2/2011 tarihli 21 inci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansının Statüsünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının, temel hedefi dünya çapında yenilenebilir enerjinin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesi olan Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı'nın (IRENA) Statüsünün onaylanarak Ülkemizin Ajans'a üye olmasını sağlamak amacıyla hazırlandığı anlaşılmıştır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Elli altı ülkenin Statü'yü onayladığı,

- 2011 senesinin Nisan ayında gerçekleşecek olan Ajans'ın ilk "Kurul" toplantısından belirli bir süre önce Ajans'ın Statüsünün onaylanamaması halinde Ülkemizin bu "Kurul" toplantısına kurucu üye olarak değil gözlemci statüsünde katılabileceği ve bu bağlamda Tasarının kanunlaşmasının özel bir önem arz ettiği

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oybirliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oybirliği ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>H. Murat Mercan</i>	<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Metin Yılmaz</i>
Eskişehir	Karabük	Bolu
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Çerçi</i>	<i>Hüseyin Pazarıcı</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>
Manisa	Balıkesir	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Canan Kalsın</i>	<i>Abdullah Çalışkan</i>	<i>Hüseyin Tuğcu</i>
İstanbul	Kırşehir	Kütahya
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Şahin</i>	<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>	<i>Necip Taylan</i>
Malatya	Mardin	Tekirdağ

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**ULUSLARARASI YENİLENEBİLİR ENERJİ
AJANSININ STATÜSÜNÜN ONAYLAN-
MASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) 26 Ocak 2009 tarihinde Bonn’da imzalanan “Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansının Statüsü”nün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**ULUSLARARASI YENİLENEBİLİR ENERJİ
AJANSININ STATÜSÜNÜN ONAYLAN-
MASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

M. Z. Çağlayan

Devlet Bakanı

S. A. Kavaf

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı V.

V. Eroğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. Arınç

Devlet Bakanı V.

M. Z. Çağlayan

Devlet Bakanı

F. Çelik

Devlet Bakanı

C. Yılmaz

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

N. Çubukçu

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

N. Ergün

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Babacan

Devlet Bakanı

F. N. Özak

Devlet Bakanı

E. Bağış

Adalet Bakanı

S. Ergin

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

M. Demir

Tarım ve Köyüşleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı V.

S. Ergin

Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı'nın (IRENA) Statüsü

Bu Statü'nün Tarafları,

sürdürülebilir kalkınma amacıyla yenilenebilir enerjinin yaygın olarak ve artan bir şekilde benimsenmesini ve kullanımını teşvik etmeyi *isteyerek*,

enerji güvenliği sorunlarının ve istikrarsız enerji fiyatlarının tedricen azaltılmasında ve ele alınmasında yenilenebilir enerjinin oldukça büyük fırsatlar sağlayacağına yönelik güçlü inançtan *esinlenerek*,

yenilenebilir enerjinin atmosferdeki sera gazı yoğunluğunun azaltılmasında büyük rol oynayabileceğine, böylelikle düşük karbon ekonomisine sürdürülebilir, güvenli ve yumuşak bir geçişe olanak sağlayarak iklim dengesinin sağlanmasına katkı sağlayacağına *inanarak*,

yenilenebilir enerji teknolojilerinin sürdürülebilir ekonomik büyümenin harekete geçirilebilmesindeki ve istihdam yaratılabilmesindeki pozitif etkiyi arttırmasını *isteyerek*,

özellikle gelişmekte olan ülkelerde enerjiye merkezi olmayan erişimin sağlanmasında ve izole konumdaki uzak bölgeler ve adalar için enerjiye erişimde yenilenebilir enerjinin sağlayacağı büyük potansiyelden *motive olarak*,

fosil yakıtların ve geleneksel biyokütlenin verimsiz kullanımının sağlık üzerinde olabilecek ciddi olumsuz etkilerinden *endişe duyarak*,

enerji verimliliğinin artırılmasıyla birlikte yenilenebilir enerjinin önümüzdeki on yıllarda küresel enerji ihtiyacında beklenen yüksek artışı büyük ölçüde karşılayabileceğine *inanarak*,

yenilenebilir enerji kullanımını teşvik etmek üzere, mevcut örgütlerle yakın bir işbirliği tesis ederken Üyeleri arasında işbirliğine olanak sağlayacak olan yenilenebilir enerjiye yönelik bir uluslararası örgütün kurulması isteğini *teyit ederek*,

aşağıdaki hususlar üzerinde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE I

Ajansın Kuruluşu

A. Bu Statü'nün Tarafları aşağıdaki koşul ve şartlara uygun olarak Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansını (bundan sonra "Ajans" olarak anılacaktır) kurarlar.

B. Ajans, bütün üyelerinin eşitliği prensibi temelinde oluşturulmuştur ve faaliyetlerini icra ederken Üyelerinin egemenlik haklarına ve yetkilerine saygı gösterecektir.

MADDE II

Amaçlar

Ajans tarafından her türlü yenilenebilir enerji kaynağının yaygınlaşması, benimsenmesi ve sürdürülebilir kullanımı:

a) yenilenebilir enerji ve enerji verimliği çerçevesinde bütüncül bir yaklaşımdan kaynaklanan ulusal ve yerel öncelikler ve faydalar, ve

b) doğal kaynaklar üzerindeki baskıyı sınırlayarak; başta tropik ormanlar olmak üzere ormanların yok olması, çölleşme ve biyolojik çeşitliliğin kaybolması yönündeki etkileri azaltarak çevrenin ve iklimin korunmasına, sürdürülebilir kalkınma ve yoksulluğun azaltılmasını içeren ekonomik büyüme ve sosyal uyumun sağlanmasına, enerji kaynaklarına erişim ve enerji arz güvenliğine, bölgesel gelişme ve nesillerarası sorumluluğa yönelik yenilenebilir enerjilerin katkısı

dikkate alınarak desteklenecektir.

MADDE III

Tanımlar

Bu Statüde sözü geçen "yenilenebilir enerji" terimi; yenilenebilir kaynaklardan sürdürülebilir şekilde elde edilen her türlü enerji şeklini kapsar. Bunlar:

1. biyoenerji;
2. jeotermal enerji;
3. hidrolik güç enerjisi;
4. gelgit, dalga ve okyanus termik enerjisi dahil olmak üzere okyanus enerjisi;
5. güneş enerjisi; ve
6. rüzgar enerjisidir.

MADDE IV

Faaliyetler

A. Ajans, yenilenebilir enerji teknolojileri için bir mükemmeliyet merkezi ve bir katalizör ve kolaylaştırıcı olarak, pratik uygulamalar ve politikalar için deneyim sağlayarak, yenilenebilir enerji ile ilgili her türlü konuda destek sunarak ve bilgi ve teknolojinin etkin bir şekilde geliştirilmesi ve transferi için ülkelere yardım ederek aşağıdaki faaliyetleri yürütecektir:

1. Özellikle Üyelerinin faydasına yönelik olarak Ajans:

a) Üyelerin politikaları üzerinde bir yükümlülük doğurmaksızın, politika araçları, teşvikler, yatırım mekanizmaları, iyi örnekler, mevcut teknolojiler, entegre sistemler, ekipman ve başarı-başarısızlık faktörlerini içeren mevcut yenilenebilir enerji uygulamalarına yönelik analiz, gözlem ve sistematik çalışmalar yapacaktır,

b) diğer kamu ve sivil toplum kuruluşları ile yenilenebilir enerji ve ilgili diğer alanlarda görüşme, tartışma ve irtibat kuracaktır;

c) Üyelerine, istekleri üzerine, Üyelerin ihtiyaçlarını göz önüne alarak ve yenilenebilir enerji politikaları üzerine uluslararası tartışmaları harekete geçirerek konu ile ilgili politika tavsiyelerinde bulunacak ve yardım edecektir;

d) gerekli karşılıklı bağları kuracak şekilde üye ülkeler arasında konuya özgü bilginin ve teknoloji transferinin geliştirilmesini, yerel kapasite ve yeterliliğin gelişiminin desteklenmesini sağlayacaktır;

e) Üyelerine eğitim dahil olmak üzere kapasite geliştirme imkanı sunacaktır;

f) Üyelerinin talebi doğrultusunda yenilenebilir enerjinin finansmanına yönelik tavsiyede bulunacak ve ilgili finansal mekanizmaların uygulanmasını destekleyecektir;

g) sosyo-ekonomik konuları içerecek şekilde ortak araştırma, geliştirme ve teknolojinin yayılımı faaliyetlerini teşvik edecektir,

h) yenilenebilir enerji ile ilgili ulusal ve uluslararası teknik standartların geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik enformasyon sağlayacaktır.

2. Ayrıca Ajans, yenilenebilir enerjinin sunduğu potansiyele ve faydalara yönelik olarak kamuoyunun farkındalığını arttıracak ve bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirecektir.

B. Ajans, faaliyetlerinin etkinliği için:

1. Birleşmiş Milletlerin barışı ve uluslararası işbirliğini teşvik eden ilke ve amaçları doğrultusunda ve BM'nin sürdürülebilir kalkınmanın geliştirilmesine yönelik politikaları ile uyumlu bir şekilde faaliyet gösterir;

2. Gelişmekte olan ülkelerin, uzak ve izole bölgelerin ve adaların kendine özgü ihtiyaçlarını gözетerek, dünyanın her bölgesinde, Üyelerine en büyük faydayı sağlayacak şekilde faaliyetlerini yürütecek ve kaynaklarını amaçlarına yönelik olarak verimli kullanımının sağlanması suretiyle tahsis edecektir;

3. yenilenebilir enerjinin teşvik edilmesini amaçlayan hükümetler ve mevcut diğer kurum ve kuruluşların, hâlihazırda faaliyetlerinden kaynaklanan mükerrer çalışmaları önlemek ve kaynakların etkin kullanımını sağlamak amacıyla mevcut kurum ve kuruluşlarla yakın bir işbirliği oluşturacak ve karşılıklı fayda getiren ilişkiler kuracaktır.

C. Ajans:

1. Üyelerine yıllık faaliyet raporunu sunacaktır;
2. Üyelerini verilen politika tavsiyeleri hakkında bilgilendirecektir; ve
3. Üyelerini bu alanda faaliyet gösteren mevcut uluslararası kuruluşların çalışmaları ve onlarla yapılan görüşme ve işbirliği hakkında bilgilendirecektir.

MADDE V

Çalışma Programı ve Projeler

- A. Ajans faaliyetlerini, Sekreteryanın hazırladığı, Konseyde ele alınan ve Kurulca kabul edilen yıllık faaliyet programı çerçevesinde yürütecektir.
- B. Ajans, çalışma programına ek olarak; Üyelerinin görüşünü aldıktan sonra (anlaşmazlık durumunda Kurul'un onayından sonra) Üyeleri tarafından başlatılan ve finanse edilen projeleri, mali olmayan kaynaklarının elverişli olması halinde yürütebilir.

MADDE VI

Üyelik

A. Üyelik, işbu Statü metninde yer alan amaç ve faaliyetlere uygun hareket etme yönünde irade ve istek gösterecek Birleşmiş Milletlere (BM) üye Devletlere ve bölgesel hükümetlerarası ekonomik bütünleşme kuruluşlarına açıktır. Ajansa üyeliğe ehil olabilmek için, bölgesel ekonomik bütünleşme kuruluşunun en azından birisi Ajansın üyesi olan egemen Devletler tarafından oluşturulması ve Ajansın amaçları çerçevesindeki en az bir konuya yönelik yetki aktarmış olması gerekmektedir.

B. Bu tür Devletler ve bölgesel hükümetlerarası ekonomik bütünleşme kuruluşları:

1. işbu Statüyü imzalayarak ve onay belgesini tevdi ederek Ajansın asli üyesi olacaklardır;
2. Üyelik başvurularının onaylanmasından sonra katılım belgelerini tevdi edenler Ajansın diğer Üyeleri olurlar. Başvurunun Üyelere gönderilmesini takip eden üç ay içerisinde olumsuz bir beyan yapılmaması durumunda Üyelik onaylanmış kabul edilir. Anlaşmazlık ortaya çıkması halinde, Kurul, Madde IX fıkra H bend 1 bir uyarınca başvuru hakkında karar verir.

C. Herhangi bir bölgesel hükümetlerarası ekonomik bütünleşme kuruluşunun sözkonusu olması durumunda, kuruluş ve Üye Devletleri, işbu Statü çerçevesindeki yükümlülüklerinin hayata geçirilmesine yönelik ilgili sorumlulukları hakkında karar verirler. Kuruluş ve Üye Devletleri, oy kullanma hakları dahil olmak üzere, bu Statü çerçevesinde eşzamanlı olarak hak kullanmaya yetkili değildirler. Yukarıda atıfta bulunulan kuruluşlar, işbu Statü'de ele alınan meseleler bağlamında, yetkilerinin derecesini onay veya katılım belgelerinde beyan ederler. Bu kuruluşlar, yetkilerinin derecesi çerçevesinde herhangi bir ilintili değişiklik

hakkında Depozitör Hükümeti bilgilendirirler. Yetkileri kapsamındaki meselelere ilişkin oylamaların ortaya çıkması durumunda, bölgesel hükümetlerarası ekonomik bütünleşme kuruluşları, işbu Ajansın Üyeleri de olan Üye Devletlerine ayrılan toplam oy sayısına eşit oy sayısı ile oy kullanırlar.

MADDE VII

Gözlemciler

A. Kurul,

1. Yenilenebilir enerji alanında faaliyet gösteren hükümetlerarası ve sivil toplum kuruluşlarına;
2. Statü'yu henüz onaylamamış imzacılara; ve
3. Üyelik başvuruları Madde VI. fıkra B bend 2 çerçevesinde onaylanan üyelik başvuru sahiplerine

gözlemci statüsünü tanıyabilir.

B. Gözlemciler, Kurulun ve Kurulun yardımcı organlarının oturumlarına oy hakkı olmaksızın katılabilirler.

MADDE VIII

Organlar

A. Ajansın ana organları olarak:

1. Kurul
2. Konsey; ve
3. Sekreteryaya

tesis edilmiştir.

B. Kurul ve Konsey, Kurul'un onayı şartıyla, işbu Statü'ye uygun olarak gerçekleştirecekleri görevlerin ifası için gerekli bulacakları yardımcı organları tesis edebilirler.

MADDE IX

Kurul

A.1. Kurul, Ajansın en yüksek mertebedeki organıdır.

2. Kurul, Statü kapsamındaki herhangi bir meseleyi veya Statü gereği oluşturulan herhangi bir organın yetki ve fonksiyonlarını tartışabilir.

3. Herhangi böylesi bir mesele bağlamında Kurul:

a) Herhangi böylesi bir organa tavsiyelerde bulunabilir ve bu organla ilgili karar verebilir; ve

b) İstemleri üzerine, Ajans üyelerine tavsiyelerde bulunabilir.

4. Ayrıca Kurul; konuları Konseyin değerlendirmesine sunma yetkisine sahiptir ve Ajansın işlemesi ile ilgili herhangi bir konuda Konsey ve Sekretarya'dan rapor talep eder.

B. Kurul; Ajansın tüm Üyelerinden oluşur. Kurul, düzenli aralıklarla aksi karar verilmediği müddetçe yıllık olarak toplanır.

C. Kurul; her bir Üye Ülkenin bir temsilcisinden oluşur. Vekiller ve danışmanlar bu temsilcilere eşlik ederler. Bir temsil heyetinin katılım maliyeti ilgili Üye Ülke tarafından karşılanır.

D. Kurulun toplantı yeri, aksi belirtilmedikçe, Ajans merkezinde gerçekleşir.

E. Her bir olağan oturum başlangıcında Kurul, adil coğrafi temsili göz önünde bulundurmak suretiyle bir Başkan ve gerekli diğer yetkilileri seçer. Bu kişiler, yeni Başkan ve diğer yetkililerin seçilecekleri bir sonraki olağan oturuma kadar görevde kalırlar. Kurul, içtüzüğünü işbu Statü'ye uygun şekilde kabul eder.

F. Madde VI fıkra C çerçevesinde Ajansın her Üyesinin Kurulda bir oy hakkı vardır. Kurul, usule ilişkin konularda kararları, hazır bulunan ve oy kullanan üyelerin salt çoğunluğu ile alır. Esasa yönelik meselelere ilişkin kararlar salonda hazır bulunan Üyeler tarafından oybirliği ile alınır. Oybirliği sağlanamadığı takdirde, iki Üyeden daha fazlasının itirazı bulunmaması ve Statü'nün aksini belirtmemesi şartıyla oybirliğinin sağlandığı kabul edilir. Bir meselenin esasa dayalı olup olmadığı sorusunun ortaya çıkması durumunda, hazır bulunan Üyeler tarafından oybirliğiyle Kurulun aksine bir karar vermemesi, oybirliği sağlanamadığı takdirde ve iki Üyeden daha fazlasının itirazı bulunmaması neticesinde oybirliğinin sağlandığının kabul edilmesi halinde, sözkonusu mesele esasa dayalı bir konu olarak değerlendirilir. Ajansın Üyelerinin çoğunluğu Kurulun karar yeter sayısını oluşturur.

G. Kurul, hazır bulunan Üyelerin oybirliğiyle:

1. Konsey üyelerini seçer;
2. Konsey tarafından sunulan Ajansın bütçe ve çalışma programını olağan oturumlarda kabul eder ve Ajansın bütçe ve çalışma programına ilişkin değişiklikler konusunda karar yetkisine sahiptir;
3. Ajansın mali politikalarının, mali kurallarının ve diğer mali meselelerinin denetlenmesine ilişkin kararları alır ve denetçiyi seçer;
4. Statüdeki değişiklikleri onaylar;

5. yardımcı organların tesisine karar verir ve yönergelerini onaylar; ve

6. Madde XVII, fıkra A'ya uygun şekilde oy kullanımına izin konusunda karar verir.

H. Kurul; salonda hazır bulunan Üyeler tarafından oybirliğiyle, oybirliği sağlanamadığı takdirde ise, iki Üyeden daha fazlasının itirazı bulunmaması halinde oybirliğinin sağlandığının kabul edilmesiyle;

1. gerektiği takdirde, üyelik başvuruları hakkında karar verir;

2. Konsey tarafından sunulacak olan Kurul ve Konseyin içtüzüklerini onaylar;

3. gerek yıllık gerek diğer raporları kabul eder;

4. işbu Statü kapsamındaki sorunlara, meselelere veya hususlara ilişkin anlaşmaların sonuçlandırılmasını onaylar; ve

5. ilave projeler konusunda Üyeleri arasında anlaşmazlık ortaya çıkması durumunda Madde V fıkra B uyarınca karar verir.

I. Kurul; Ajansın merkezini ve Sekreteryâ'nın Genel Direktörünü (bundan sonra "Genel Direktör" olarak anılacaktır) hazır bulunan Üyelerin oybirliğiyle veya oybirliği sağlanamadığı takdirde de, hazır bulunan ve oy kullanan üyelerin üçte iki çoğunluğuyla belirler.

J. Kurul; ilk oturumda, Hazırlık Komisyonu tarafından geliştirilen herhangi bir kararı, taslak anlaşmayı, hükmü ve ilkeyi Madde IX fıkra F'den I'ye yer alan hükümlerde her bir ilgili mesele için belirtilen oylama kurallarına uygun olarak değerlendirir ve gerektiğinde onaylar.

MADDE X

Konsey

A. Konsey, Kurul tarafından seçilecek, Ajans Üyelerinin en az on bir ve en çok yirmi bir temsilcisinden oluşur. On bir ve yirmi bir arasındaki tam temsilci sayısı, Konsey üyelerinin seçiminin başında, Ajans Üyelerinin sayısı temel alınarak hesaplanacak olan Ajans Üyelerinin üçte birine denk gelecek şekilde yuvarlanacak sayıya uygun olacaktır. Konsey üyeleri, Kurul içtüzüğünde belirtildiği şekilde, gelişmekte olan ve gelişmiş ülkelerin etkin iştiraki ile adil ve eşit coğrafi dağılımın elde edilmesi ve Konsey çalışmalarının etkinliğinin sağlanması amacıyla dönüşümlü olarak seçilecektir. Konsey üyeleri iki yıl süre için seçilirler.

B. Konsey altı ayda bir toplanır ve Konsey aksi yönde bir karar almadığı takdirde Konsey toplantıları Ajans merkezinde gerçekleştirilir.

C. Her bir Konsey toplantısının başında bir sonraki toplantıya kadar, Konsey üyeleri arasından bir Başkan ve gerekli olabilecek diğer yetkilileri seçer. Konsey, içtüzüğü detaylı bir şekilde oluşturma hakkına sahiptir. Konsey tarafından detaylı şekilde oluşturulan içtüzük onay için Kurula sunulmak zorundadır.

D. Her bir Konsey üyesinin tek bir oyu vardır. Konsey, uygulanacak prosedürlerle ilgili hususlara ilişkin kararlarını üyeleri arasında salt çoğunluk ile alır. Esasa ilişkin kararlar ise, üyelerin üçte iki çoğunluğu ile alınır. Bir hususun esasa ait olup olmadığı sorusunun sözkonusu olması halinde, üyelerinin üçte iki çoğunluğu ile Konsey aksi yönde karar almadığı sürece ilgili husus esasa ait olarak muamele görür.

E. Konsey, Kurula karşı sorumludur ve Kurula hesap verir. Konsey, işbu Statü ile kendisine Kurul tarafından tanınan yetki ile verilen görevleri ve aynı zamanda Kurul tarafından kendisine devredilen işlevleri yerine getirir. Konsey sözkonusu yetki ile görevleri ve aynı zamanda anılan işlevleri yerine getirirken, Kurulun kararlarına ve tavsiyelerine uygun olarak hareket eder ve anılan yetki, görev ve işlevlerin doğru ve sürekli olarak uygulanmasını sağlar.

F. Konsey:

1. Üyeleri arasında istişarelere ve işbirliğine olanak sağlar;
2. Ajansın taslak çalışma programını ve taslak bütçesini ele alır ve Kurul'a iletir;
3. taslak gündem de dahil olmak üzere Kurul oturumlarına ilişkin düzenlemeleri onaylar;
4. Ajansın faaliyetlerine ilişkin taslak yıllık raporu ve işbu Statü'nün Madde XI Fıkra E bend 3'üne göre Sekreteryaya tarafından hazırlanan diğer raporları ele alır ve Kurul'a iletir;
5. Kurul'un talep edeceği diğer raporları hazırlar;
6. Kurul'un önceden onayına tabii olmak üzere, Ajans adına Devletler, uluslararası kuruluşlar ve uluslararası ajanslar ile anlaşmalar veya sözleşmeler sonuçlandırır;
7. Kurul tarafından kabul edilen çalışma programını, kabul edilen bütçe sınırları içerisinde Sekreteryaya tarafından uygulanmasını sağlamak üzere doğrular;
8. ilgili konuları değerlendirmesi için Kurul'a danışma yetkisine sahiptir; ve
9. Madde VIII fıkra B'ye uygun olarak, gerekli hallerde, tali organlar tesis eder ve sözkonusu oluşumların yönergeleri ile sürelerine karar verir.

MADDE XI

Sekreteryaya

A. Sekreteryaya, Kurul'a, Konsey'e ve tali organlarına işlevlerini gerçekleştirme konusunda yardımcı olur. Sekreteryaya, Kurul veya Konsey tarafından kendisine devredilen işlevlerin yanı sıra işbu Statü ile kendisine yüklenen diğer işlevleri yerine getirir.

B. Sekreteryaya, başkanlığını yürütecek ve baş idari yetkilisi olacak bir Genel Direktör'den ve gerek duyulan diğer yetkililerden oluşur. Genel Direktör, Konsey'in tavsiyesi üzerine Kurul tarafından dört yıl süreyle atanır. Genel Direktör'ün görev süresi sadece bir dönemle sınırlı kalmak üzere yenilenebilir.

C. Genel Direktör, diğer hususlar meyanında, Sekreteryaya'da görev yapacak diğer yetkililerin atanmasının yanısıra Sekreteryaya'nın teşekkülü ve işleyişine ilişkin olarak Kurul ve Konsey'e karşı sorumludur. Sekreteryaya'da görev yapacak diğer yetkililerin istihdam edilmesi ve hizmet şartlarının tespitinde en temel husus, en yüksek verimlilik, yeterlilik ve dürüstlük standartlarının sağlanması zorunluluğu olacaktır. Sekreteryaya'daki diğer yetkililerin öncelikle Üye Devletlerden olmak üzere, gelişmekte olan ülkelerin yeterli şekilde temsilin sağlanmasını dikkate alarak ve cinsiyet eşitliği üzerinde durularak, mümkün olduğu kadar geniş bir coğrafya baz alınarak istihdam edilmesinin önemine özen gösterilmelidir. Bütçenin hazırlanmasında, Sekreteryaya'nın sorumluluklarının eksiksiz yerine getirilmesi için gereken Sekreteryaya'da görev yapacak diğer yetkililerin minimum sayıda tutulması prensibi önerilen istihdam açısından temel olacaktır.

D. Genel Direktör veya kendisi tarafından belirlenecek temsilcisi, oy hakkına sahip olmaksızın, Kurul ve Konsey'in tüm toplantılarına katılır.

E. Sekreteryaya:

1. Ajans'ın taslak çalışma programı ile taslak bütçesini hazırlar ve Konsey'e sunar;
2. Ajans'ın çalışma programını ve kararlarını uygular;
3. Ajansın faaliyetlerine ilişkin taslak yıllık raporu ve Kurul ve Konsey'in talep edebileceği diğer raporları hazırlar ve Konsey'e sunar;
4. Kurul'a, Konsey'e ve Kurul ile Konsey'in tali organlarına idari ve teknik destek sağlar;
5. Ajans ve Üyeleri arasında iletişime olanak sağlar; ve
6. Madde IV fıkra C bend 2'ye uygun olarak Ajans Üyelerine verildikten sonra politika tavsiyesini yayımlar ve Kurul ve Konsey'in her bir oturumu için politika tavsiyesine ilişkin raporu hazırlar ve Kurul ve Konsey'e sunar. Konsey'e sunulacak rapor, yıllık çalışma programının uygulanmasında planlanan politika tavsiyesini de içerir.

F. Görevlerini yerine getirirken, Genel Direktör ve Sekreteryaya'da görev yapacak diğer yetkililer, herhangi bir Hükümet'ten veya Ajans dışındaki herhangi diğer bir kaynaktan talimat talep etmez veya almaz. Genel Direktör ve Sekreteryaya'da görev yapacak diğer yetkililer, sadece Kurul ve Konsey'e karşı sorumlu olan uluslararası memur konularının sorgulanmasına neden olabilecek eylemlerden sakınırlar. Her Üye, Genel Direktör ve Sekreteryaya'da görev yapacak diğer yetkililerin sorumluluklarının münhasır uluslararası niteliklerine saygı gösterir ve sorumluluklarının yerine getirilmesinde adigeçenleri etkilemeye çalışmaz.

MADDE XII

Bütçe

A. Ajans'ın bütçesi, işbu Statü'nün Madde IX fıkra G'sinde kayıtlı olduğu üzere, Kurul tarafından oybirliğiyle kabul edilecek mali kurallara uygun olarak:

1. Kurul tarafından belirlenecek olan Birleşmiş Milletler değerlendirme ölçütlerine dayanan, Üyelerinin zorunlu katkıları;

2. gönüllü katkılar ile

3. diğer olası kaynaklar

ile finanse edilir. Mali kurallar ile bütçe, Ajans'ın somut mali temelini güvence altına alır ve çalışma programı tarafından belirlendiği üzere Ajans'ın faaliyetlerinin etkin ve verimli şekilde uygulanmasını sağlar. Zorunlu katkılar, temel faaliyetleri ve idari harcamaları finanse eder.

B. Ajans'ın taslak bütçesi, Sekreteryaya tarafından hazırlanır ve incelenmesi için Konsey'e sunulur. Konsey, taslak bütçeyi onay tavsiyesi ile Kurul'a iletir veya yeniden incelenmek ve kendisine tekrar sunulmak üzere Sekreteryaya'ya iade eder.

C. Kurul, dört yıl süreyle görev yapacak ve bu görev için yeniden seçilebilecek bir dış denetçi atar. İlk denetçinin görev süresi iki yıldır. Denetçi, Ajans'ın hesaplarını inceler ve idarenin etkinliği ve iç mali kontroller açısından gözlemlerde ve gerekli tavsiyelerde bulunur.

MADDE XIII

Tüzel Kişilik, Ayrıcalık ve Dokunulmazlıklar

A. Ajans, uluslararası tüzel kişiliğe sahiptir. Her bir Üyenin topraklarında ve bu Üyenin ulusal mevzuatına tabii olmak üzere, işlevlerinin yerine getirilmesi ve görevlerinin gerçekleştirilmesi için gerekli olabilecek yerel kanuni yeterlilikten yararlanır.

B. Üyeler, ayrılmak ve dokunulmazlıklara ilişkin ayrı bir anlaşma yapacaklardır.

MADDE XIV

Diğer Kuruluşlarla İlişkiler

Kurulun onayına bağlı olarak Konsey, Birleşmiş Milletler ve Ajansın görev alanıyla ilgili olarak faaliyet gösteren diğer kuruluşlar ile uygun ilişkiler kurarak, Ajans adına anlaşmalar akdetmekle yetkilendirilir. İşbu Statü'nün hükümleri, herhangi bir Üyenin mevcut uluslararası anlaşmalardan doğan haklarına hâle getirmez.

MADDE XV

Değişiklikler, Üyelikten Çıkma ve Gözden Geçirme

A. İşbu Statü'ye herhangi bir Üye tarafından değişiklik önerisi getirilebilir. Önerilen değişiklik metinlerinin tasdik edilmiş nüshaları Genel Direktör tarafından hazırlanır ve onun tarafından tüm Üyelere, Kurul tarafından görüşülmesinden en az doksan gün önce iletilir.

B. Değişiklikler tüm Üyeler için:

1. Konsey tarafından önerilen herbir değişikliğe ilişkin gözlemlerin görüşülmesini takiben Kurul tarafından onaylandığı zaman; ve

2. Tüm Üyelerin, değişikliklerin bağlayıcılığına ilişkin kendi anayasal süreçlerine uygun olarak razı olmalarının ardından yürürlüğe girer. Üyeler, Madde XX paragraf A'da bahse konu Depozitöre ilgili belgeyi tevdi etmekle bağlı olacaklarına ilişkin rızalarını ifade ederler.

C. Bir Üye, Madde XIX'un D paragrafına uygun olarak bu Statü'nün yürürlüğe girdiği tarihten beş yıl sonra herhangi bir zaman, Madde XX A paragrafında atıf yapılan, Konsey'i ve tüm Üyeleri hızla bilgilendirecek olan Depozitöre vereceği yazılı ihbar ile Ajans üyeliğinden çıkabilir.

D. Bu tür üyelikten çıkma, sözkonusu talebin ileildiği yıl sonundan itibaren geçerli olur. Üye bir devletin Ajans üyeliğinden çıkması, Madde V paragraf B'ye uygun olarak yürürlüğe giren akdi yükümlülüklerini veya üyelikten çekildiği yıl için olan mali yükümlülüklerini etkilemez.

MADDE XVI

Uyuşmazlıkların Çözümü

A. Üyeler aralarında bu Statü'nün yorumlanması ya da uygulanmasıyla ilgili herhangi bir uyuşmazlığı, Birleşmiş Milletler Şartı Madde 2 Paragraf 3'e uygun olarak barışçıl yollarla çözüme kavuştururlar ve bu amaçla, Birleşmiş Milletler Madde 33 Paragraf 1'de gösterilen yollarla bir çözüm ararlar.

B. Konsey, bir uyuşmazlığın çözümüne, iyi niyet girişimi, Üyeleri tercihlerine göre çözüm sürecini başlatmak amacıyla bir uyuşmazlığa çağırarak ve üzerinde uzlaşılan herhangi bir usul için zaman kısıtlaması koymak dahil olmak üzere uygun göreceği yöntemlerle katkıda bulunur.

MADDE XVII

Hakların Geçici Olarak Askıya Alınması

A. Ajansa mali katkı bakımından borçlu olan Ajansın herhangi bir Üyesi, borçları önceki iki yıl yaptığı katkıya ulaşmış ya da bu katkıyı aşmışsa, hiçbir oy hakkına sahip olmaz. Bununla birlikte Kurul, ödemenin yapılmamasının Üyenin kontrolü dışındaki koşullardan kaynaklandığına ikna olursa, bu Üyeye oy kullanma hakkı verebilir.

B. İşbu Statü'nün hükümlerini veya işbu Statü uyarınca yürürlüğe girmiş olan herhangi bir anlaşmayı ısrarlı bir şekilde ihlal etmiş olan bir Üyenin, Konsey'in tavsiyesi üzerine üçte iki çoğunlukla hazır bulunan ve oy kullanan Üyeler adına hareket eden Kurul tarafından üyelikten kaynaklanan ayrıcalık ve haklarını kullanması askıya alınabilir.

MADDE XVIII

Ajansın Yeri

Ajansın yeri Kurul tarafından ilk oturumda belirlenir.

MADDE XIX

İmza, Onaylama, Yürürlüğe Girme ve Katılım

A. İşbu Statü, Kuruluş Konferansında, Birleşmiş Milletler ve Madde VI Paragraf A'da belirtilen bölgesel hükümetlerarası ekonomik bütünleşme kuruluşları üyesi olan tüm Devletler tarafından imzaya açıktır. İşbu Statü, işbu Statü'nün yürürlüğe gireceği tarihe kadar imzaya açık kalır.

B. Üyelikleri, Madde VI paragraf B sayı 2 uyarınca Kurul tarafından onaylanmasının ardından, işbu Statü, işbu Statü'yü imzalamamış olan Madde VI paragraf A'da belirtilen Devletler ve bölgesel hükümetlerarası ekonomik bütünleşme kuruluşları için katılıma açıktır.

C. İşbu Statü'yle bağlı olma rızası, onay belgesinin veya katılımın Depozitöre tevdi edilmesiyle ifade edilir. İşbu Statü'nün onaylanması ya da işbu Statü'ye katılım kendi anayasal usullerine uygun olarak Devletler tarafından gerçekleştirilir.

D. İşbu Statü, yirmibeşinci onay belgesinin tevdi edildiği tarihten sonraki otuzuncu günde yürürlüğe girer.

E. İşbu Statü'nün yürürlüğe girmesinden sonra onay ya da katılım belgesini tevdi etmiş Devletler veya bölgesel hükümetlerarası ekonomik bütünleşme kuruluşları için işbu Statü ilgili belgenin tevdi edildiği tarihten sonraki otuzuncu günde yürürlüğe girer.

F. İşbu Statü'de yer alan herhangi bir hükme yönelik çekince koyulamaz.

MADDE XX

Depozitör, Tescil, Asıl Metin

A. Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti işbu Statü'nün ve herhangi bir onay veya katılım belgesinin Depozitörü olarak belirlenmiştir.

B. İşbu Statü, Birleşmiş Milletler Şartı Madde 102'ye uygun olarak Depozitör Hükümet tarafından tescil edilir.

C. İngilizce hazırlanan işbu Statü Depozitör Hükümetin arşivlerinde saklanır.

D. İşbu Statü'nün uygun bir biçimde onaylanmış nüshaları Depozitör Hükümet tarafından, işbu Statü'yü imzalayan ya da Madde VI paragraf B sayı 2'ye uygun olarak üye olmaları onaylanan Devletlerin Hükümetlerine ve bölgesel hükümetlerarası ekonomik bütünleşme kuruluşlarının icra organlarına gönderilir.

E. Depozitör Hükümet, işbu Statü'nün tüm imzacılarına ve Üyelerine, Devletlerin veya bölgesel hükümetlerarası ekonomik bütünleşme kuruluşların işbu Statüye Üye oldukları tarihler hakkında ivedilikle bilgi verir.

G. Depozitör Hükümet, üyelik için yeni başvuruları, Madde VI paragraf B sayı 2'ye uygun olarak, ivedilikle Ajansın tüm Üyelerine değerlendirmeleri için gönderir.

Uygun bir şekilde yetkilendirilen altta imzası bulunanlar işbu Statü'yü imzalamışlardır.

Bonn'da 26 Ocak 2009 tarihinde tek orijinal nüsha olarak İngilizce dilinde imzalanmıştır.

